

ΓΙΑ ΝΑ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΤΑΙ Ο ΕΠΙΟΥΣΙΟΣ

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ ΚΙ' ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

(Ο ψάχτης, οί πεθαμενατζήδες, τὸ «κοράκι» τοῦ νεκροταφείου.)

Η παροιμία: «ἢ πενία τέχνας κατεργάζεται», οὐδέποτε ἄλλοτε ἐδικαιώθη τόσο, ὅσο στὴ δύσκολο αὐτὴ ἐποχῇ, πού ἡ ἀνεργία μαστίζει ὅλους τοὺς ἐπαγγελματικούς κλάδους καὶ καθιστᾷ τὴν ἐξοικονόμησι τῶν ἡμερησίων ἐξόδων προβληματικὴ ὄχι μόνον γιὰ τοὺς οἰκογενειάρχας, ἀλλὰ καὶ γιὰ κείνους πού δὲν ἔχουν νὰ σκεφθοῦν, παρὰ μόνον τὸ σαρκίό τους. Οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι, πού εἴτε ἡ οἰκογενειακὴς ὑποχρέωσις, εἴτε τὸ ἐνστικτὸν τῆς αὐτοσυντηρήσεως ὠθοῦν εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν μέσων διὰ νὰ κρατηθοῦν εἰς τὴν ζωὴν, μηχανεύονται ἕνα σωρὸ τρόπους διὰ νὰ τὸ κατορθώσουν ἐντίμως. Τὸ τί μηχανεύονται δὲ διὰ νὰ ζήσουν, εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸ συλλάβῃ καὶ ἡ φαντασία μυθιστοριογράφου ἀκόμη. Πρέπει νὰ τὰ φέρῃ ἡ τύχη νὰ τρακάρῃ κανεὶς ἐπάνω εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐφευρέτας αὐτοῦς τῶν... περιέργων τρόπων βιοπορισμοῦ, γιὰ νὰ φωτισθῇ λίγο ἐν προκειμένῳ καὶ... ἂν τὸ ἐπάγγελμά του τὸ καλῇ, νὰ φροντίσῃ νὰ... φωτίσῃ καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς ὁ ὑποφαινόμενος πράττει τώρα.

Ο... ΨΑΧΤΗΣ

Βρισκόμουν ἕνα θραδάκι τῆς περασμένης ἐβδομάδος στὴν εἴσοδο τοῦ «Καζινό», ὅταν εἶδα ἕναν νέο ἕως 25 χρόνων νὰ κυττάζῃ μὲ προσήλωσι τὸ πρό τοῦ ταμείου τοῦ θεάτρου ἕδαφος καὶ σὲ λίγο νὰ σκύβῃ καὶ νὰ μαζεύῃ θιαστικά μερικὰ κέρματα. Τὸ πρᾶγμα μοῦ ἐφάνη ἐντελῶς τυχαῖο καὶ δὲν τῶλαθα ὑπ' ὄψει μου. Λίγο ἀργότερα, ὅμως, σκόνταψα πάνω στὸν ἴδιο νέο στὸ «Ἀθήναιο» καὶ τὸ ἄλλο θράδου στὸ «Ἀκροπόλ». Καὶ τίς δυὸ φορές διερευνούσε μὲ βλέμμα λυγρὸς τὸ πρό τῶν ταμείων ἕδαφος, μετὰ δὲ τὴν παράστασι ὄλο τὸν ὑπὸ τῶν θεατῶν κατειλημμένο λίγο πρὶν χωρὶ τῶν θεάτρων. Αὐτὴ τὴ φορά πειὰ πονηρεύθηκα. Ἦταν προφανὲς ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτός... ἔψαχνε σκοπιμῶς. Ἄρα... κάτι λάκκο εἶχε ἢ θάβα. Προσέλαθα λοιπὸν ὕφος χιλίων μαζὺ Σέρλοκ Χόλμς καὶ τὸν ἐπλησίασα:

— Χάσατε τίποτε; τὸν ρώτησα μὲ φωνὴ βαρειά, κυττάζοντάς τον μὲ τὸ βλοσυρῶτερο ὕφος πού μπορούσε νὰ προσλάβω.

Ὁ ἄνθρωπῶκος μου τᾶχασε. Μὲ κύτταξε τρομοκρατημένος καὶ τέλος ἀφοῦ εἶδε πὼς δὲν μπορούσε νὰ μοῦ τὰ μασήσῃ, ἐξεμυστηρεύθηκε:

— Τί νὰ σοῦ πῶ, κύριε, μοῦ εἶπε. Εἶμαι ἕνα χρόνο ἀνεργός. Ἦμουν ὑπάλληλος σ' ἕνα χαρτοπωλεῖο πού ἐκλείσε κι' ἀπὸ τότε δὲν μπόρεσα νὰ θρῶ δουλειά. Ἐνα θράδου, γυρίζοντας ἄσκοπα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, θρῆκα μπρὸς στὸ ταμεῖο ἐνὸς κινηματογράφου ἕνα πενηντάρι... Καὶ τότε, σὰ νᾶγινε φῶς στὸ μυαλό μου, σκέφθηκα: Πόσοι καὶ πόσοι ἄνθρωποι, πού ἔχουν τὸν τρόπο τους καὶ μάτσο τὰ λεφτὰ μέσ' τὴς τσέπης, δὲν χάνουν με-

ρικὰ ἀπ' αὐτὰ εἴτε ἀπὸ ἀπροσεξία, εἴτε ἀπὸ ἀφηρημάδα, εἴτε... μοιραῖα; Σὲ πόσους δὲν πέφτουν μερικὰ κέρματα καὶ διότι δὲν τὰ λογαριάζουν, θαρρῶνται νὰ σκύβουν νὰ τὰ μαζέψουν; Ἄν ἐπαιρνα... ὡς ἐπάγγελμα νὰ... ψάχνω νὰ θρῶ τὰ χαμένα, μήπως κατῶρθωνα νὰ συντηρηθῶ; Καὶ ὅπως ὁ πνιγμένος πιάνεται ἀπὸ τὰ μαλλιά του, πιάσθηκα κι' ἐγὼ ἀπ' αὐτὴ τὴ λύσι...

ΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΑΙ ΤΩΝ... ΘΑΝΑΤΩΝ

Ἄλλο ἐπάγγελμα, ἐφευρεθὲν ἀπὸ τῆς κρίσεως καὶ ἐντεῦθεν, εἶνε τὸ τοῦ... ἐκμεταλλευτοῦ τῶν θανάτων.

Φυσικὰ, μὲ τὸν διδόμενον χαρακτηρισμὸ, θὰ νομισθῇ ὅτι πρόκειται περὶ τῆς τάξεως τῶν ἐπαγγελματιῶν πού ἀναλαμβάνουν τὴν κήδευσιν τῶν θνησκόντων καὶ τὰ σχετικὰ. Ἄλλὰ δὲν εἶνε αὐτό. Ἀπλῶς δὲν θρῶσκω τρόπο νὰ χαρακτηρίσω τὸ πρᾶγμα. Πρόκειται περὶ δύο συμπολιτῶν, πού εὐρεθόντες ἀνεργοὶ, κατεστάλαξαν στὸ Ληξιαρχεῖο καὶ μόλις κάποιος προσέλθῃ ν' ἀναγγεῖλῃ ἕνα θάνατο, φροντίζουν νὰ πληροφορηθοῦν τὸ γένος καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ μακαρίτη. Ὅταν τὸ ἐπιτύχουν, ἂν μὲν εἶνε ἄνδρας, προσλαμβάνοντες ὕφος περιλυτοῦ, μεταβαίνουν εἰς τοὺς συγγενεῖς, τοὺς ἐκφράζουν τὰ συλλυπητήριά των, πλέκουν τὸ ἐγκώμιον τοῦ μεταστάντος... γιὰ τὸν ὁποῖον «εἶχαν ἀκούσει πολλὰ τὰ καλά» καὶ τέλος σκάζουν τὸ... παραμῦθι:

— Ἔτσι ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἀναπάψῃ καὶ νὰ πάῃ ἡ ψυχούλα του στὸν Παράδεισο, καμμιά παληὰ φορεσιὰ, ὅ,τι πράγματά του περισσεύουν, γιὰ νὰ μὴ τὰ θλέπετε, τὸν θυμόσατε καὶ σᾶς καίγεται ἡ καρδιά σας, δώστε τα μας, σᾶς παρακαλοῦμε! Φτωχοὶ ἄνθρωποι εἶμασθε, παιδάκια ἔχουμε καὶ δουλειὰ δὲν θρῶσκουμε!...

Κι' ὁ Σπυράκης Μάσταλος μὲ τὸ σύντροφό του τὸ μάστορ Γιακουμῆ, πού δὲ μάθαμε τὸ ἐπίθετό του, πετυχαίνουν συνήθως διάνα... Διότι ψηλὸς ὁ ἕνας, μέτριος ὁ ἄλλος, διασκεδάζουν τὰς τυχόν ἀντιρρήσεις τῶν... τεθλιμμένων συγγενῶν:

Ἄν ὁ μακαρίτης ἦταν ψηλός, τὰ ρούχα τὰ παίρνει ὁ Σπυράκης, ἂν πάλι ἦταν κοντός, τὰ βουτάει ὁ Γιακουμῆς.

Ἔτσι, δεδομένου ὅτι ὄχι λίγοι συμπολιτῆται ἀφήνουν ἡμερησίως τὸ μάταιο αὐτὸ κόσμον καὶ ὅτι τὸ πένθος κάνει τοὺς ἀνθρώπους γενναίους, τὸ μεροκάματο δὲν τοὺς λείπει. Διότι τὰ χαριζόμενα λαμβάνουν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὰ παληατζίδικα, ὅπου μοσχοπουλοῦνται.

Ὅσο τώρα γιὰ τὰς θνησκούσας, οἱ ἐφευρεταὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπαγγέλματος, στέλνουν στοὺς οἰκείους των τὰς... προσφιλεῖς των συμβίας. Μαζὺ των, ἂν καὶ τὸ ἐπάγγελμά του δὲν εἶνε τόσο περίεργο, θὰ

ἀναφέρω και τὸ Γιάννη Σταυρίδη. Περιμένει κι' αὐτὸς ἐκεῖ, ἀκίνητος σάν στύλος, τὴν παρέλασι τῶν ἐρχομένων νὰ δηλώσουν θανάτους, διὰ νὰ τοὺς προτεῖν νὰ ἀναλάβῃ τὰ τῆς κηδείας. Ὅταν δὲ δὲν ἔχουν ἤδη φροντίσει γι' αὐτὸ, τοὺς ὀδηγεῖ σ' ἓνα εἰδικὸ γραφεῖο, ἀπ' τὸ ὁποῖον ἔχει ὠρισμένη προμήθεια.

Ο ΦΑΝΟΚΟΡΟΣ ΤΩΝ... ΤΑΦΩΝ

Ὁ συμπαθέστερος ὅμως τύπος τῶν... πρωτοτύπων ἐπαγγελματιῶν, εἶνε ὁ Μπαρμπα-Λάζαρος — ὄνομα και πράγμα — τοῦ Νεκροταφείου, «Τὸ κοράκι», ὅπως τὸν λέγουν μερικοί. Εὐρέθηκε σὸ νεκροταφεῖο ἐδῶ και πολλά χρόνια, μετὴν ἀπόφασι ν' αὐτοκτονήσῃ. Ἦταν μικρέμπορος και χρεωκόπησε. Ζήτησε δουλειά, μὰ δὲν βρῆκε. Ἀφοῦ χρεώθηκε ὅσο μπορούσε και πούλησε ὅ,τι εἶχε, βρέθηκε πειὰ χωρὶς τίποτε. Κ' ὕστερα ἀπὸ αἰτία τριῶν ἡμερῶν οἰκονόμησε λίγο δηλητήριο και πῆγε νὰ βρῆ μιὰ γωνία τοῦ Νεκροταφείου νὰ το πάρῃ. Ἐφτάσε ἐκεῖ τὸ ἀπόγευμα. Μπήκε και προχώρησε τρικλίζοντας ἀπ' τὴν πείνα... ὅταν βρέθηκε πρὸ τῆς διανομῆς παξιμαδιῶν και κρασιοῦ, γιὰ συχώριο κάποιου νεοταφέντος.

— Δὲν ξέρω πῶς μοῦρθε τότε, λέγει, κι' ἀσυναίσθητα ἀπλώσα τὸ χέρι ζητώντας κανένα παξιμάδι... Μοῦδωσαν δυτρία και μού γέμισαν κι' ἓνα ποτήρι κρασί. Τάβρεξα σὸ κρασί, τάφαγα, και ρούφηξα και τὴν ποτηριά... Θὰ τῶκανα αὐτὸ ὅμως μετὸση λαιμαργία, πού ὁ ἄνθρωπος πού μου τὰδῶκε κατάλαβε πῶς ἤμουνα πεινασμένος κι' ὅπως δὲν ἦταν ἄλλοι νὰ ζητήσουν, μοῦδωσε ὄλα τὰ παξιμάδια πού εἶχαν περισσέψει και μού ξαναγέμισε τὸ ποτήρι μου. Τὸ ἀδειασα και ζήτησα κι' ἄλλο. Σὲ λίγο εἶχα γίνει σταφίδα! Κι' ὅπως χόρτασα ροκανίζοντας τὰ παξιμάδια, ἦρθα σὸ κέφι κι' ἄρχισα νὰ... σιγοτραγουδῶ. Ἦ σκέψι τοῦ θανάτου εἶχε πετάξει μακρὰ πειὰ! Τραγουδώντας, προχώρησα ἀνάμεσα σὸς τάφους και πῆγα κι' ἀπάγκιασα σὲ κάποιον μνήμα. Σὲ λίγο ἀποκοιμήθηκα μ' ὄνειρα... τερπνά. Ὅταν ξύπνησα τὸ πρωτὶ, σκέφθηκα ὅτι ἀπὸ τὰ παξιμάδια και τὰ κόλλυβα, μπορούσα νὰ τραφῶ και νὰ ὑπομείνω λίγο μήπως ἀλλάξη ἡ τύχη. Δὲν ἄργησα δὲ νὰ δῶ ὅτι ὄχι μόνο μάζευα ὄσα παξιμάδια και στᾶρι χρειάζονταν νὰ ζήσω, ἀλλὰ περισσεύαν και νὰ πουλῶ τὰ παξιμάδια στὰ καφενεῖα και τὸ στᾶρι γιὰ τίς ὄρνιθες... Σιγά-σιγά γνωρίστηκα και μ' ἓνα γλύπτη, πού μου πρότεινε νὰ τοῦ φυλάω τὸ ἀτελιέ και νὰ κοιμοῦμαι ἐκεῖ... Ὑστερα παίρνοντας θάρρος, πρότεινα σὲ πολλοὺς πού ἔστελναν ἄνθρωπο ἢ ἤρχοντο εἰδικῶς ν' ἀνάψουν τὰ καντηλάκια στὸν τάφο τῶν νεκρῶν τους, νὰ μου δίνουν κάτι νὰ κάνω ἐγὼ αὐτὴ τὴ δουλειά... Ἐτσι, δόξα τῶ Θεῶ, κερδίζω τὸ ψωμάκι μου και τὸ φαῖ μου...

Σώπασε, χαμήλωσε τὴ φωνή και ρώτησε:

— Ἐχεις κανένα τσιγάρο;

Τοῦ πρόσφερα, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχαν σπύρτα. Ὁ μπάρμπα-Λάζαρος μούκανε νόημα νὰ περιμένω. Τράβηξε σ' ἓναν τάφο, ἀναψε... εὐλαθικά ἀπ' τὸ καντήλι και γύρισε εὐχαριστημένος νὰ με πληροφορήσῃ:

— Αὐτὰ πού λές! Ὅσο γιὰ τὰ γεράματα, πού δὲ θὰ μπορῶ πειὰ νὰ θολοδέρνω δῶ κάτω, ἔχω κάτι παραδάκια νὰ μπῶ σὸ Γεροκομεῖο...

Και μετὰ τὰ λόγια αὐτὰ μού ἔδειξε ἓνα βιβλιάριο τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου, προσθέτοντας:

— Ψευτόκοσμος, γυιέ μου!... Πρέπει κανεὶς νὰ θολεύεται ὅπως βρίσκει...

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΤΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΑ

ΧΙΟΝΙ ΜΙΑ ΦΟΡΑ

Δηλαδή σωστὲς πλάκες ἀπὸ χιόνι, ὀλεθριες γιὰ τὰ κεφάλια τῶν ἀτυχῶν Μοντανέζων!

Στὴν πόλι Μοντάνα, κατὰ τὸ καλοκαίρι τοῦ 1887, ἔπεσε πυκνότατο και πρωτοφανὲς χιόνι, τοῦ ὁποῖου ἢ κάθε νιφάδα εἶχε μήκος 35 ἑκατοστομέτρων, πλάτος τὸ ἴδιο και πάχος 16 ἑκατοστομέτρων...

ΓΝΩΜΕΣ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ, ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ, ΤΗ ΖΩΗ

Παράδιδε μᾶλλον τὸ σκάφος σου σὸς ἀνέμους, παρὰ τὴν καρδιά σου σὸς ὄμορφες γυναῖκες. Γιατὶ τὸ κύμα τῆς θάλασσης εἶνε λιγώτερο ἀπίστο ἀπ' αὐτές.

Δὲν ὑπάρχει γυναῖκα ἀγαθή. Ἄν δὲ κάπου ὑπάρχη, ἀγνοῶ ἀπὸ ποιά τύχη ἓνα κακὸ μετεβλήθη σὲ ἀγαθό.

Ἡ γυναῖκες ὑπερτεροῦν τοὺς ἄνδρες στὴ ραδιουργία.

Ἡ περισσότερες γυναῖκες εἶνε πολὺ καλύτερες ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι, παρὰ ὅταν βρίσκονται σπίτι τους.

Φιλάρεσκη γυναῖκα, ἀφόρητο θάρος.

Τί πράγμα εἶνε ἐλαφρότερο ἀπ' τὸ πτερό; ἡ σκόνη. Τί ἐλαφρότερο ἀπ' τὴν σκόνη; ὁ ἄνεμος. Τί ἐλαφρότερο ἀπ' τὸν ἄνεμο; ἡ γυναῖκα. Τί ἐλαφρότερο ἀπὸ τὴν γυναῖκα; τίποτε.

Ἡ γυναῖκες προτιμοῦν νὰ κακολογήται ἢ ἀρετὴ των παρὰ τὸ πνεῦμα των ἢ ἡ ὠραιότης των.

Ὁ μόνος ἀσφαλὴς τρόπος γιὰ νὰ ἐγκωμιάση κανεὶς μιὰ γυναῖκα εἶνε νὰ κακολογήση τὴν ἀντίζηλό της.

Ἡ γυναῖκα γελάει ὅταν μπορῆ και κλαίει ὅταν θέλῃ. Δύο δὲ εἶδη δακρῶν γρέχουν ἀπὸ τὰ μάτια τῆς γυναῖκας: δάκρυα λύπης και δάκρυα ἀπάτης. Τὰ πρῶτα εἶνε μικρὸ ρυάκι, τὰ ἄλλα ἀστείρευτη πηγὴ.

Δὲν ὑπάρχει βαρύτερο φορτίο ἀπὸ τὴν γυναῖκα πού ἔχει μεγάλη προίκα.

Ὅπου γυναῖκες, ἔλεγε ὁ Εὐριπίδης, ἐκεῖ ὄλα τὰ κακά.

Νεότης χωρὶς ἔρωτα εἶνε πρῶτα χωρὶς ἧλιο.

Ἐνας νέος πού τὸ πρῶτο του αἰσθημα δὲν ἦταν ὁ ἔρωτος, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε καλός.

Δὲν ὑπάρχει χυδαῖος ἔρωτος, ὑπάρχουν χυδαῖες ψυχές.

Ψυχές πού δὲν μπορεῖ νὰ τίς ἐξαγνίσῃ οὔτε ὁ ἔρωτος, τίποτα δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ τίς ἐξαγνίσῃ.

Ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ τὰ ὑποστῆ ὄλα: τὸν ἔρωτα, τὴν μητρότητα, τοὺς τρομερώτερους φυσικοὺς και ψυχικοὺς πόνοους, και ὅμως τὴν λέγουν ἀδύνατον φύλον.

ΚΑΡΜΕΝ ΣΥΛΒΑ

Θέλετε νὰ κινήσετε τὸ ἐνδιαφέρον μιᾶς γυναῖκας; Μὴ δείχνετε κανένα ἐνδιαφέρον γι' αὐτήν.

Ὁ ἔρωτος κάνει δειλὸν τὸν πιὸ ἄνδρεῖο και τολμηρὸ τὸν πιὸ δειλό.

Ὅσο σπάνιος και ἂν εἶνε ὁ ἀληθινὸς ἔρωτος, εἶνε πάντα λιγώτερο σπάνιος ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ φιλία.

Ὑπάρχουν πολὺ λίγες γυναῖκες τῶν ὁποῖων ἢ ἀξία διαρκεῖ περισσότερο ἀπὸ τὴν ὄμορφιά τους.

Ὑπάρχει ἀληθινὸς ἔρωτος ὅπως ὑπάρχουν και ἐμφανίσεις πνευμάτων: ὄλος ὁ κόσμος μιλεῖ γι' αὐτὰ, ἀλλὰ πολὺ λίγοι τὰ εἶδαν.

Ὁ ἀληθινὸς τεχνίτης φαίνεται ἀπὸ ὅ,τι καινούργιο πῆ γιὰ τὸν ἔρωτα και τὴν ἀλήθεια.

ΜΑΙΤΕΡΛΙΓΚ

